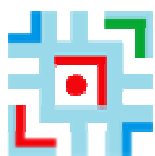

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції**

17-18 листопада 2022 року

Київ 2022

прописуючи покрокові дії для виконавців даного виду робіт. В подальшому це дозволить унормувувати даний вид робіт із землеустрою та прийти до відповідного еталону документації із землеустрою.

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України №2768-III станом на 10.10.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
2. Закон України «Про землеустрій» № 858-IV станом на 10.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.
3. R Kharytonenko, A Barvinskyi, R Derkulsykyi, I Kupriianchuk, Ye Butenko Study of Problematic Issues in Establishing the Borders of Territorial Communities and Entering Data About Them into the State Land Cadastre. International Conference of Young Professionals «GeoTerrace-2022». Oct 2022, Volume 2022, p.1 – 5. DOI: <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022590036>

On the issue of establishing and changing the boundaries of administrative-territorial units

Abstract. The main principles that determine the establishment (change) of the boundary of a settlement, the territory of a community when developing a corresponding land management project are given. It is emphasized that the existing norms of land legislation when developing a corresponding project of land management regarding the establishment (change) of the borders of administrative-territorial units do not take into account all the specifics when carrying out this type of work. Examples of boundaries that must be taken into account when determining the boundary of a territorial community, as well as the boundaries of settlements when developing a corresponding land management project, are considered.

Кабузан А.І.

технік

Інститут землекористування НААН України

м. Київ, Україна

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ

Зародження адміністративно-територіального устрою на українських землях вважають поділ території Київської Русі на землі-князівства (Волинська земля, Галицька земля, Київська земля, Переяславське князівство, Турово-Пінське князівство, Чернігівське князівство, які поділились на волості – чітко не усталені, невеликі адміністративно-територіальні одиниці [1].

На момент проголошення незалежності в Україні був сформований адміністративно-територіальний устрій та зафіксований в Конституції України у 1996 році. Таким чином до складу входили: 24 області, автономна республіка Крим та 2 міста зі спеціальним статусом: Київ і Севастополь. Відповідно до 133 статті Конституції України адміністративно-територіальний устрій складають: АР Крим, області, райони, міста, райони у містах, селища і села. Усього в державі було 30,2 тисяч населених пунктів [1].

В Україні нижчим рівнем в адміністративно-територіальному устрою є міста, селища міського типу, селища, сільські ради, райони у містах. Область це вища адміністративно-територіальна одиниця держави [2].

Відповідно до даних із офіційного сайту Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру [3] наповненість ДЗК станом на 01.01.2022 р. відомостями про внесення меж АТО мають 10044 населені пункти, що становить 34 % від загальної їх кількості. Це свідчить про те, що вагомий відсоток меж адміністративно-територіальних одиниць не встановлений, що в свою чергу впливає на розвиток територій населених пунктів.

В кордонах кожного адміністративно-територіального утворення є визначені межі, які відокремлюють цю територію від інших прилеглих територій. Першочерговим нормативним актом, який регулює зміну меж адміністративно-територіальних утворень є Земельний кодекс України [4], де зазначено органи влади, які приймають рішення стосовно встановлення (зміну) меж АТО. В сьогоднішній для раціонального функціонування АТУ є три основних підходи для подальшого розвитку (рис.1.).

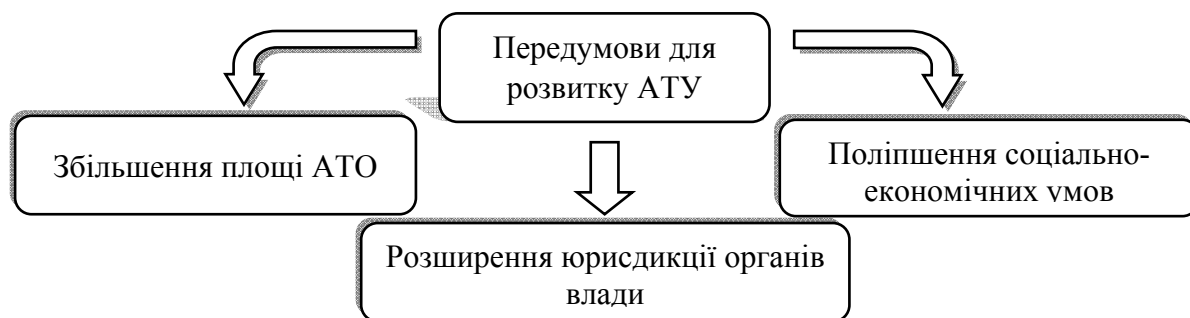

Рисунок 1. Складові, які впливають на розвиток адміністративно-територіального устрою України

Межі АТО встановлюються в порядку до чинного законодавства. Закон України передбачає, що проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць включає [5]:

- пояснювальну записку;
- завдання на виконання робіт;
- план існуючої (за наявності) та проектної межі адміністративно-територіальної одиниці;
- площу земель в існуючих (за наявності) та проектних межах адміністративно-територіальної одиниці;
- опис меж адміністративно-територіальної одиниці;
- каталог координат поворотних точок меж адміністративно-територіальної одиниці.

До графічної частини проекту землеустрою входить [6]:

- план встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць (з нанесенням існуючих та проектних меж);

– посвідчені в установленому порядку копії генерального плану населеного пункту рішень про його затвердження (у разі зміни меж населеного пункту);

– вкопіювання із схеми землеустрою і техніко-економічного обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальної одиниці (утворення), а у разі її відсутності – вкопіювання із проекту формування територій сільських, селищних рад;

– вкопіювання із кадастрових карт (планів) з відображенням існуючих (за їх наявності) та проектних меж адміністративно-територіальної одиниці.

Так, як наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 13 серпня 2021 року № 127 «Про визнання такими, що втратив чинність, наказу Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 № 376» відбулася втрата чинності нормативного акта «Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками», то наразі винесення проектних рішень в натуру та закріплення їх межовими знаками не відбувається. Проте треба зазначити, що є випадки, коли винесення меж в натуру не є вкрай необхідно, їх можна спиратись на природні межі рельєфу. В той час, як для міста встановлення меж впливає на діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, до втрат грошових надходжень до місцевого бюджету. А також, як наслідок призводить до спірних ситуацій між суміжними населеними пунктами.

Дослідниками зазначається, що межі адміністративно-територіальних утворень у переважній більшості не закріплені в натурі (на місцевості) або межові споруди втрачено, як наслідок це призводить до спорів між органами територіального управління щодо проходження цих меж, що досить часто неможливо врегулювати шляхом переговорів [7].

Відсутність встановлених меж як територій територіальних громад, так і населених пунктів, як їх складових частин, справляє негативний вплив через те, що на розпорядження одними і тими ж землями претендує декілька органів влади. Наявне правове забезпечення встановлення (зміни) меж населених пунктів та інших адміністративно-територіальних одиниць є недостатнім, має суттєві вади та потребує вдосконалення. Прийняття єдиного законодавчого документа, безумовно сприятиме поліпшенню врегулювання питань, які виникають при розробці, погодженні та внесенні відомостей до Державного земельного кадастру.

Список використаних джерел

1. Адміністративно-територіальний устрій України. Історія. Сучасність. Перспективи / за заг. редакцією Турчинова О.В. Київ : Геопринт, 2009. 618 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0010294>

2. Конституція України: прийнята Верховною Радою України від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254_%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80 (дата звернення: 04.10.2022).

3. Держгеокадастр: веб.сайт. URL: <https://land.gov.ua/>

4. Земельний кодекс України : прийнятий Верховною Радою України від 25.10.2001р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 04.10.2022).

5. «Про Державний земельний кадастр» Закон України: прийнятий Верховною Радою України від 7 липня 2011 р. № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17> (дата звернення: 04.10.2022).

6. Дорош О.С. «Методичні підходи до розробки проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць» Землеустрій. № 1. 2015 р. С. 44 – 49. URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Zemleustriy_2015_1_8.pdf

7. Мартин А.Г. Встановлення меж адміністративно-територіальних утворень в Україні: проблеми та напрями їх вирішення. Землевпорядний вісник. № 4. 2012 р. С. 17 – 23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zv_2012_4_6.

Conceptual principles of establishing the boundaries of administrative-territorial units in Ukraine

Abstract. The article investigates the process of establishing administrative-territorial boundaries, summarizes the main approaches and problems that arise directly in the establishment of boundaries. The administrative-territorial structure in the times of Kyivan Rus is investigated. The data from the website of the State Service of Ukraine for Geodesy, Cartography and Cadastre are processed.